

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Deo Vno, & Trino

Vindalium, 1646

Sect. IV. Quid de facto beati videant, & videre possint in Deo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38742

—
 - tentiæ, sed potius comprincipium illius, ad eandem operationem tendens, satis est quod secundum se, sit coniunctum potentiæ, & ab ea indistans. Nec refert, quod obiecta corpora non videantur, nisi per species; hoc enim est per accidens, eò quòd non possunt per se vniri potentiæ visuæ.

SECTIO IV.

Quid de facto Beati videant & videre possint in Deo.

CONCLUSIO I.

Possunt Beati formaliter vi visionis videre in ipso aliquas creaturas, non tamen omnia possibilis. Prior pars probatur 1. ex August. qui II. de Ciuit. Dei cap. 7. & 29. duplicem agnoscit in sanctis Angelis creaturarum cognitionem, aliam matutinam seu in Verbo, aliam vespertinam, seu extra Verbum per proprias rerum species. 2. ratione, nam essentia diuina ex se est representatiua creaturarum, vt ex eo manifestum est, quod Deus in seipso videt creaturas ex infrà dicendis, quidni ergo poterit ad eò intendi lumen beatificum, vt vi

illius beatus cognoscat in Deo creaturas aliquas ?

Posterior pars suadetur, nam solus ille intellectus qui causam comprehendit, potest in ea cognoscere omnes illius effectus, hoc enim est totam virtutem causæ cognoscere, adeoque eam comprehendere: at nullus intellectus creatus potest Deum comprehendere ex dicendis capite sequenti, ergo neque potest in illo omnia possibilia videre.

„ Dices, ex cognitione omnium possibilibus, non bene colligi intensiuam Dei comprehensionem, sed tantum extensiuam, quam non est certum, intellectui creato esse impossibilem. Respondeo intensiuam etiam colligi, quia etsi ex cognitione omnium effectuum in se ipsis, cognoscitur virtus causæ extensiuæ dumtaxat, ex cognitione tamen omnium effectuum in causa rectè deducitur à posteriori, comprehensio intensiuæ ipsius causæ. Cum eo modo non cognoscantur alij, & alij effectus, nisi quia causa magis, ac magis in se penetratur; ac proinde tota virtus causæ perfectè penetranda sit, ut per illam cognoscatur, quidquid ab ea oriri potest.

Nota 1. illud videri confusè, quòd videtur in alio ut in imagine vel tãquam

in causa, in qua perfecte non continentur; at creaturæ omnes in Deo continentur perfecte, vsque ad ultimas differentias indiuiduales, non autem in causis secundis à quibus dependent.

Nota 2. etiam maius sit videre Deum, quam videre omnia possibilem extra Deum, minus tamen esse videre Deum solum, quam simul videre Deum & in eo creaturas aliquas: hoc enim posterius non fit, nisi magis penetrando diuinam essentiam.

Ex dictis collige, tam exigua esse posse Dei visionem, ut nulla creatura particularis distinctè in eo videatur: cum necesse non sit omnes videri, nec sit ratio, cur magis vna possit occultari, quam alia. Probabile tamen est, quemlibet beatum cognoscere creaturas aliquas possibilem, plures aut pauciores iuxta gradum beatitudinis quem quisque possidet: cum hoc valde congruum videatur statui beatifico, & ad maiorem illius perfectionem spectet.

CONCLUSIO II. Non repugnat res omnes futuras videri à beatis in essentia Dei, quamuis non sit necesse ut omnes videantur.) Prima pars probatur, tum quia nulla afferri potest causa repugnantia, tum quia omnes Theolo-

gi cōmuniter docent cum S. Thoma 3. p. q. 10. animam Christi videre in Verbo omnia quæ Deus nouit sciētia visionis.

Secunda pars ostenditur, tum quia Theologi cognitionem omnium futurorum soli animæ Christi inter creaturas tribuunt, tum quia ex communi eorum doctrina Angeli inferiores à superioribus illuminantur, tum quia varias assignant regulas quibus dignoscatur quidnam ex rebus creatis Beati in Verbo videant, aut non videant.

Quæres quasnam ex rebus creatis Beati de facto videant in Deo. Respondeo 1. eos videre species omnes, & genera rerum creatarum, totumque ordinem vniuersi ex S. Thom. 1. p. q. 12. art. 8. ad 4. Item mysteria gratiæ quæ hic Deo obscure reuelante crediderunt, vt ex 2. 2. q. 1. art. 5. colligi potest. 3. quæ pertinent ad eorū statum vt sumitur ex 3. p. q. 10 art. 2. Quorū ratio est, quia æquum videtur vt in beatitudine omne desiderium honestum expleatur.

Nota 1. visionem beatificam esse omnino inuariabilem, sicut & merita propter quæ datur, & lumen per quod elicitur: vnde beati ab instanti beatitudinis vident quidquid vnquam vi illius visuri sunt; quod si successu temporis

aliqua cognoscunt quæ prius non nouerant, ea cognitio fit per reuelationes particulares extra visionem beatificam.

„ Hinc autem intelligis, cur dicat S. Thomas 1. p. quæst. 10. art. 5. ad 1. creaturas spirituales, quantum ad visionem gloriæ, participare æternitatem: quia nimirum, ut sic, sunt prorsus immutabiles.

„ Dices, essentia diuina est speculum voluntarium: ergo potest modo vnâ, modo aliam creaturam repræsentare. Respondeo, id quidem posse absolutè, sed non per eandem visionem: quia effectus formalis ita est commensuratus suæ formæ, ut quamdiu hæc in subiecto manet, totalis & adæquatus illius effectus impediri nequeat. Quare eo ipso quòd ille augetur, aut minuitur, necesse est variationem aliquam in ipsa forma intercedere.

Nota 2.. rationem quare vnus beatus cum tanto lumine videat, verbi causa has decem creaturas, & non alias decem, proximè sumendam esse, vel ex ratione indiuiduali talis luminis, vel potius ex determinato Dei influxu, remotè verò ex eo quòd res quæ videntur, spectant ad statum beati, non aliæ.

CONCLUSIO II. Beati vident

de facto quidquid est formaliter in Deo, neque de potentia absoluta Deum aliter videre possunt.) Prior pars probatur, tum ex verbis illis 1. Ioan. 3. Videbimus eum sicuti est: tum ex Concilio Florentino in litteris vnionis vbi id definitum fuit: tum ratione, nam visio beatifica, omnium consensu est clara & distincta Dei notitia, qualis non esset, si non videretur quicquid est formaliter in Deo. Deus etiã non esset simplicissimus, si eo modo non videretur. Vnde colligi potest videri in Deo ea attributa quæ dicunt quendam respectum rationis ad creaturas, secundum intrinsecam & absolutam perfectionem quam habent, etsi non videantur distinctè omnia obiecta ad quæ terminantur, sed tantùm in cõfuso.

Posterior pars suadetur, nam essentia diuina est vna entitas simplicissima cum attributis, & cum tribus personis; ergo illa clarè videri nequit, quia reliqua videantur. Confirmatur, nam attributa sunt de conceptu quidditatiuo diuinæ essentia, relationes verò vel sunt de intrinseco illius conceptu, vel ab ea essentialiter postulantur, tanquam sibi perfectè identificata; at nihil potest clarè vt in se est videri, quin videatur id quod est de ipsius essentia, aut cum

quo essentialiter identificatur.

„ Dices, rationem istam non concludere, quia potest videri color, ut in se est, etsi non videatur ratio qualitatis, dependentiæ à Deo, & similia quæ cum eo identificantur. Poterit ergo diuina essentia, ut in se est, videri, etsi attributa non videantur. Respondeo negando consequentiam, & ratio discriminis est, quia colorem ab oculo corporeo videri, ut in se est, nihil est aliud quam, eum videri ut visibilis est: non est autem visibilis in ratione qualitatis, &c. At verò rem aliquam ab intellectu videri, ut in se est, idem est ac eam cognosci, quatenus intelligibilis est: essentia autem diuina est intelligibilis, non modo secundum rationem essentiæ, sed etiam secundum rationes attributales. Quare potest oculus corporeus videre coloré, ut in se est, etsi non cognoscat in illo rationem qualitatis, vel dependentiæ à Deo: nisi tamen attributa cognoscantur, dici nequit, essentiam diuinam cognosci, ut in se est.

Nota 1. quod communicabilitas ad intra est proprietas naturæ, non paternitatis, cum hæc repugnet Filio, non illa. At communicabilitas ad extra in ordine ad visionem, seu intelligibilitas, cum sequatur ens, est proprietas totius

DE DE O. CAP. III. 91
entis diuini: quare si videtur essentia,
nulla ratio est cur visio ad eam solam
terminari debeat.

Nota 2. vnionem hypostaticam respi-
cere personam verbi vt subsistentem,
quare cum Verbum habeat subsistentiã
realiter distinctam à subsistentiis alia-
rum personarum, non est necesse quod
omnes simul incarnentur; at visio beati-
fica fertur in Deum prout est intelli-
bilis, quod habet secundum omnes per-
fectiones suas, tam absolutas quàm re-
latiuas; quare non est ratio cur vna pos-
sit videri sine alia.

„ Nota 3. essentiam diuinam vno mo-
do esse speculum necessarium, alio libe-
rum. Dicitur speculum necessarium,
quatenus suam essentiam ostendens, non
potest occultare attributa essentialia, aut
relationes personales, Liberum verò,
quatenus ex futuris contingentibus, po-
test hæc, vel illa beatis manifestare, vt
libuerit.

SECTIO V.

*De Incomprehensibilitate Dei, &
Ineffabilitate eius.*

CONCLUSIO I.

ET si Deus aliquatenus à beatis com-
prehendatur, propriè tamen est in